

בבא מציעא יט
עניין: אריכות הלשון בדף זה

ריטב"א

[יט, ב] כאן⁶⁴⁹ בבריא וכאן בש"מ. פי⁶⁵⁰ מתניתין בש"מ וברייתא בבריא וכדקא מפרש בספר ואזיל, מתניתין דקתני וכו', והכל הוא מלשון רב יהודאי גאון ז"ל^{650*}, ואריכות הלשון מוכיח עליו.

מהר"ץ חיות דף צח.

תוס' ד"ה דאמר רבא מנה לי בידך כו' דדברי רבא בהאי לישנא לא מצינו עיקרה בגמ'. נ"צ כבר נתבאר למעלה שצמסכתא זאת יש הרבה הוספות שהם מרצ יהודאי גאון וצבולס התעורר עליהם הריטב"א ושיטה מקובלת והוסיף הרבה ענינים צגמרא מה שלא נמלא לפני הקדמונים:
[מהר"ץ חיות]

דורות ראשונים ח"ג עמ' 20

וראוי לדעת כי ענין כל ההוספות האלה כולם אינם סידור סוגיות חדשות, וענינים חדשים, אין הדבר כן, והתלמוד כלו כפי שהוא לפנינו, היא כפי סידורו של רב אשי וסייעתו בימיו, וכל ההוספות מגדולי הדור שהאריכו ימים אחריו, אינם אלא תוספת דברים קצרים מאד, ונחוצים להבנת הסוגיא, ובמקומות הרבה לא היינו מבינים הענין כמו שהוא בלעדי ההוספות האלה, או הודעה מהכרעת פסק הלכה והלכה למעשה. על מחלוקת האמוראים הקודמים, וכמו שיבואר יותר בדור רב אשי

רק זאת נאמר כי כל השלשה מיני ההוספות האלה כולם יחד, בכל השם כלו לא יעלו יחד אפי' לכדי שליש מסכת אחת. וכי סידור של רב אשי נשאר לגמרי כלו כמו שהי'.

ועוד זאת נודע ונראה כי על ידי ההשלמה הזאת כפי קבלתם, ועל ידי ההוספות המעטות והקצרות האלה, הגנו יכולים לירד לעומק סוגית השם, ועיד